Ανταπόκριση από τη 2η Συνέλευση των Κίτρινων Γιλέκων: «Πρέπει να Εγκαταλείψουμε τον Καπιταλισμό»

Rémy Herrera
Μετάφραση: Αλέξανδρος Σχισμένος

Ο Herrera, μαρξιστής οικονομολόγος και ερευνητής στο Εθνικό Κέντρο Ερευνών της Γαλλίας (CNRS), ο οποίος εργάζεται στο Κέντρο Οικονομίας της Σορβόννης του Παρισιού, έγραψε το παρόν άρθρο στις 11 Απριλίου.

Η «Πράξη 21» των Κίτρινων Γιλέκων πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 6 Απριλίου, καθώς οι διαδηλώσεις τους συνεχίζονται κάθε εβδομάδα επί σχεδόν πέντε μήνες. Μα ένα παράλληλο γεγονός πραγματοποιήθηκε από τις 5 έως τις 7 Απριλίου το βράδυ στο Saint-Nazaire, στο Loire-Atlantique, το οποίο θα επηρεάσει σίγουρα την πορεία των μελλοντικών αγώνων στη χώρα: η **Δεύτερη Συνέλευση** των εκπροσώπων των κατά τόπους συνελεύσεων των Κίτρινων Γιλέκων. Αυτό είναι το επίκεντρο του κινήματος.

Η Πρώτη Συνέλευση, η οποία προσέλκυσε 70 εκπροσώπους, πραγματοποιήθηκε στο Meuse, στο Commercy, στα τέλη Ιανουαρίου. Αυτή τη φορά έφτασαν περίπου 200 αντιπροσωπείες στο Saint-Nazaire, γεγονός που σημαίνει ότι ήταν παρόντες περίπου **800 εκπρόσωποι** (υπήρχαν δύο εκπρόσωποι και δύο παρατηρητές ανά αντιπροσωπεία). Αυτός ο αριθμός δεν περιλαμβάνει καν τους εθελοντές, τους δημοσιογράφους και τους περίεργους.

Αυτοί οι εκπρόσωποι εκλέχθηκαν από περίπου 10.000 Κίτρινα Γιλέκα, που κινητοποιήθηκαν σε εκατοντάδες σημεία μάχης – κόμβους κυκλοφορίας, πλατείες ή περιοχές με διόδια. Αλλά όταν

απομακρύνθηκαν από την αστυνομία, οργανώθηκαν σε πολλά σημεία που ήταν πολύ πιο απομακρυσμένα και λιγότερο ορατά – μερικές φορές ακόμη και σε αυτοσχέδιες καλύβες. Αυτή είναι η Αντίσταση σε όλη τη Γαλλία.

Φαίνεται ότι υπήρξε μια υποτιθέμενη «απειλή για τη δημόσια τάξη». Αυτό ήταν το πρόσχημα που δόθηκε από τον δήμαρχο του Saint-Nazaire, τον David Samzun (που αυτοπροσδιορίζεται ως «σοσιαλιστής»), για να δικαιολογήσει την άρνησή του να δώσει χώρο στους διοργανωτές. Οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι των γειτονικών δήμων έκαναν το ίδιο πράγμα – και έτσι δεν βρέθηκαν διαθέσιμοι χώροι για τα Κίτρινα Γιλέκα.

Μια «κατάληψη του λαού»

Τότε τα Κίτρινα Γιλέκα βρέθηκαν στο **"Maison du Peuple" (το Σπίτι του Λαού)**, πρώην πρακτορείο εύρεσης εργασίας που έχει καταληφθεί από συναδέλφους συνδικαλιστές από τον Νοέμβριο. Ήταν μια πραγματική «κατάληψη του λαού» – στην καθαρή ιστορική παράδοση των λεσχών των Αβράκωτων (sans-culottes) του 1789 [αρχή της Γαλλικής Επανάστασης], των καταλήψεων των αγορών εργασίας στις αρχές του 20ου αιώνα, και των εργοστασίων από τους απεργούς εργάτες κατά τη διάρκεια του Λαϊκού Μέτωπου του 1936.

Ορισμένες προπαρασκευαστικές εργασίες και πολλή αλληλεγγύη επέτρεψαν στα Κίτρινα Γιλέκα να συγκεντρωθούν και να δώσουν θάρρος ο ένας στον άλλο – και να συζητήσουν, να οργανωθούν και να αγωνιστούν καλύτερα.

Αυτή η συνάντηση είχε αρχικά προγραμματιστεί για τα τέλη Μαρτίου, αλλά οι υλικές δυσκολίες για τους περισσότερους συμμετέχοντες στην κάλυψη των οικονομικών τους αναγκών προστέθηκαν στα προβλήματα επιμελητείας και οδήγησαν σε καθυστέρηση λίγων ημερών. Αφού έλαβαν τον μισθό ή το επίδομά τους στις αρχές του μήνα, αυτοί οι συμμετέχοντες ανέπνευσαν λίγο περισσότερο, όπως και εκείνοι που είχαν ήδη πόρους.

Άλλοι ήθελαν να παραστούν, αλλά τα μεγάλα πλήθη ανάγκασαν τους

διοργανωτές να κλείσουν την εγγραφή συμμετεχόντων. Ακόμα περισσότεροι άνθρωποι που ήθελαν να έρθουν δεν τα κατάφεραν επειδή δεν μπορούσαν να αντέξουν οικονομικά το ταξίδι. Κάποιος μπορεί να στηριχθεί στη γενναιοδωρία των φίλων του, αλλά μπορεί κι αυτοί επίσης να έχουν πολύ λίγα χρήματα. Κάποιος μπορεί επίσης να στηριχθεί στη δική του ικανότητα.

Το 1864, το πρώτο προοίμιο του Καταστατικού της Διεθνούς Ενώσεως Εργατών αναφέρει: «Η χειραφέτηση της εργατικής τάξης πρέπει να είναι το έργο των ίδιων των εργαζομένων». Το να είσαι Κίτρινο Γιλέκο σημαίνει ότι δεν φοβάσαι τη λάσπη, τη βροχή ή τις άδειες τσέπες.

Υπήρξαν τρεις ημέρες σοβαρών συζητήσεων σε αυτή τη συνέλευση. Συχνά ήταν δύσκολες, θυελλώδεις και χαοτικές. Όπως και η ίδια η κινητοποίηση που ξεκίνησε στα μέσα Νοεμβρίου, αποκάλυψαν την αποφασιστικότητα των Κίτρινων Γιλέκων και την αποφασιστική και επίμονη αντίθεσή τους σ' αυτή την κοινωνία γεμάτη ανισότητες και αδικίες, που συμβολίζεται από τον Πρόεδρο Εμμανουέλ Μακρόν.

Οι εκπρόσωποι καταδίκασαν ομόφωνα την καταστολή της αστυνομίας και τη βία της οποίας είναι θύματα. Διατήρησαν την επίμονη επιθυμία τους να τοποθετήσουν την **άμεση δημοκρατία** στην καρδιά του κινήματος – να σκεφτούν και να επανεξερευνήσουν τις αυθεντικές μορφές της από τα κάτω, χωρίς έναν αυτοανακηρυγμένο ηγέτη ή έναν ανακτημένο ηγέτη – και να βρουν την «ισορροπία μεταξύ αυθορμητισμού και οργάνωσης».

Ενότητα για την προώθηση του αγώνα

Πρώτη και πιο σημαντική είναι η συλλογικότητα στην «οριζοντιότητα» (ίση συμμετοχή). Είναι ζωτικής σημασίας να διατηρηθεί η ενότητα σε ένα κίνημα που συγκεντρώνεται ξανά - ανασυντίθεται- για να σταματήσει την απειλή της διαιρέσεως και του κατακερματισμού. Πρέπει να είναι μια ενότητα που κρατά τους ανθρώπους μαζί, παρά τις υπάρχουσες διαφορές, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών αντιλήψεων και μερικές φορές ακόμη και των κοινωνικών προελεύσεων, και που συνεχίζει να προβάλλει μια καλή δημόσια εικόνα και να απολαμβάνει ισχυρή λαϊκή υποστήριξη. Αυτό θα προωθήσει τον αγώνα.

Οι συζητήσεις, οι οποίες ήταν ορατές στο διαδίκτυο, διαρθρώθηκαν σε θεματικές ομάδες εργασίας που αφορούσαν: τους τρόπους δράσης του κινήματος, την εσωτερική και εξωτερική επικοινωνία, τη διατύπωση αιτημάτων, τα σημεία σύγκλισης με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλες ομάδες και το μέλλον των κινητοποιήσεων.

Τέλος, η σύνοδος της ολομέλειας παρουσίασε περιλήψεις των συζητήσεων της επιτροπής -οι οποίες καταρτίστηκαν κατά τη διάρκεια της νύχτας- και ένα τελικό κείμενο, το οποίο ήταν ιδιαίτερα σαφές και ριζικό. Το κείμενο θα υποβληθεί αργότερα για ψηφοφορία στις διάφορες τοπικές συνελεύσεις των Κίτρινων Γιλέκων.

Τι λέει αυτό το κείμενο; Έθεσε ουσιαστικά σημεία. Αναφέρει ότι τα αιτήματα πρέπει να επικεντρώνονται στις αυξήσεις των μισθών, των συντάξεων και των ελαχίστων κοινωνικών παροχών και να δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στα 9 εκατομμύρια άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Αναφέρει ότι οι δημόσιες υπηρεσίες πρέπει να ενισχυθούν για όλους. Αυτό είναι θεμελιώδες. (Κείμενο: tinyurl.com/y5c9s54z)

Το κείμενο αυτό λέει «όχι» στη βία που επιβάλλει μια προνομιούχος μειονότητα εναντίον ολόκληρου του λαού. Λέει «ναι» στην ακύρωση των ποινών που επιβλήθηκαν στους κρατούμενους και τους καταδικασμένους από το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων και τονίζει: «Η αστυνομική βία αποτελεί πράξη πολιτικού εκφοβισμού. Επιδιώκει να μας τρομοκρατήσει για να αποτρέψει τη δράση. Η δικαστική καταστολή ακολούθησε για να καταπνίξει το κίνημα. Αυτό που βιώνουμε σήμερα είναι η καθημερινή ζωή της εργατικής τάξης των προαστίων εδώ και δεκαετίες».

Το τελικό κείμενο απέρριψε, επίσης, την «απάτη του Μεγάλου Εθνικού Διαλόγου» που επιζητείται και χειραγωγείται από τον Πρόεδρο Μακρόν. Αναφέρει επίσης την **άρνηση των Κίτρινων Γιλέκων να συμμετάσχουν στις ευρωπαϊκές εκλογές τον επόμενο μήνα**: «Ο δρόμος μας ενώνει, οι εκλογές μας χωρίζουν. Στον αγώνα θα οικοδομηθεί η Ευρώπη των λαών. Με τη διεξαγωγή συντονισμένου αγώνα κατά των κοινών εκμεταλλευτών μας θα θέσουμε τα θεμέλια της αδελφικής κατανόησης μεταξύ των λαών της Ευρώπης και αλλού.»

«Να αλλάξουμε το κοινωνικό σύστημα!»

Πάνω απ’ όλα, η έκκληση της Δεύτερης Συνέλευσης των Κίτρινων Γιλέκων στο Saint-Nazaire επιβεβαίωσε στις 7 Απριλίου ότι «για να βελτιώσουμε τις συνθήκες διαβίωσής μας… για να ανοικοδομήσουμε τα δικαιώματα και τις ελευθερίες μας… και να εξαλείψουμε τις μορφές ανισότητας, αδικίας και διακρίσεων», ώστε να υπάρξει «αλληλεγγύη και αξιοπρέπεια», θα πρέπει να αλλάξουμε το κοινωνικό σύστημα. Η συνέλευση δήλωσε: «Γνωρίζοντας ότι πρέπει να καταπολεμήσουμε ένα παγκόσμιο σύστημα, θεωρούμε ότι θα πρέπει να εγκαταλείψουμε τον καπιταλισμό». Και γι’ αυτό πρέπει «να συγκεντρώσουμε όλους τους πολίτες μαζί για να πολεμήσουμε ενάντια σε αυτό το σύστημα».

Το μήνυμα που απευθύνεται στους οικολόγους είναι σαφές και προοδευτικό. Θα το ακούσουν; Θα πρέπει. Δεδομένου ότι η περιβαλλοντική έκτακτη ανάγκη είναι στην ημερήσια διάταξη, η σύγκλιση του αγώνα για την οικολογία με τους αγώνες για κοινωνική πρόοδο είναι απαραίτητη. Είναι «η ίδια η λογική της ατέλειωτης καπιταλιστικής εκμετάλλευσης που καταστρέφει τα ανθρώπινα όντα και τη ζωή στη Γη. Προκειμένου να προστατευθεί το περιβάλλον, πρέπει να αλλάξουμε ένα σύστημα που είναι επιβλαβές για τον άνθρωπο και την οικολογία». Αυτό απευθύνεται σε όσους είχαν αμφιβολίες για τον αριστερό προσανατολισμό του κινήματος των Κίτρινων Γιλέκων.

Τέτοιοι προσανατολισμοί και σχηματισμοί δεν ήταν εύκολο να συμφωνηθούν. Κάποιοι εκπρόσωποι τους βρήκαν πρόωρους. Άλλοι φοβήθηκαν ότι, αν υιοθετηθούν, το κίνημα θα γινόταν δογματικό, καθοδηγούμενο και πολύ άκαμπτο.

Φυσικά, απέχουμε ακόμη πολύ από την έξοδο από το καπιταλιστικό σύστημα. Αλλά είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε τι πρέπει να πολεμήσουμε. Αυτά τα Κίτρινα Γιλέκα, που συγκεντρώθηκαν σε πλήθη και στη βαβούρα του Σπιτιού του Λαού «για την τιμή των εργαζομένων και για έναν καλύτερο κόσμο» έχουν σαφώς καταλάβει και εξέφρασαν ό,τι σχεδόν κανείς στην πρεσβύτερη κομματική και συνδικαλιστική ηγεσία -ή ανάμεσα στους στρατευμένους καλλιτέχνες ή τους σπουδαίους διανοούμενούς μας- δεν

καταλαβαίνει ή δεν εκφράζει πια.

Ναι! Για να ελπίζουμε στην οικοδόμηση ενός «κόσμου της ελευθερίας, της ισότητας και της αδελφοσύνης» [σύνθημα της Γαλλικής Επανάστασης], θα πρέπει να κάνουμε ρήξη με τον καπιταλισμό. Χωρίς αυτό, τίποτα δεν είναι εφικτό. Αυτή είναι η αρχή κάθε πραγματικού εναλλακτικού προγράμματος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα Κίτρινα Γιλέκα, που ξεσηκώθηκαν ενάντια στις δυσβάσταχτες συνθήκες, δεν θα αφήσουν πλέον τους εαυτούς τους να ξεγελαστούν.

Ο 21ος αιώνας δεν θα είναι το τέλος της ιστορίας. Θα είναι η αρχή ενός νέου μετακαπιταλιστικού πολιτισμού.